heeren Gruntke's credentialen in orde waren bevonden, en hij de Formulieren van Eenigheid zal hebben onderteekend.

Als consulent voor de Kerken van Rotterdam en Heinenoord werd aangewezen Ds. Fortuin; voor die van Barendrecht, Vlaardingen en Maassluis, Ds. Veder; voor die van Zuidland, Ds. Woudstra; voor die van Kralingen en Bleiswijk, Ds. Geesink; voor die van Nieuw-Helvoet en Rockanje, Ds. Bajema, en voor de Kerk van Dordrecht, Ds. Lion Cachet.

B.B. Agenten, Correspondenten en Moderatoren, tot dusver ter bevordering der reformatie in deze classe volgens opdracht van het Congres werkzaam, werden nu ontslagen, doch hun verzocht hun arbeid, waar zulks noodig was, krachtens opdracht van de classikale vergadering voort te zetten,

Als consulent met de leiding van dien arbeid belast werden aangewezen: voor IJselmonde en Poortugal, Ds. Fortuin; voor Maasland, Ds. Woudstra; voor Kethel en Overschie, Ds. Veder; voor Capelle a/d IJssel, incl. Prins Alex. polder, en Bergschenhoek, Ds. Geesink; voor Berkel en Delfshaven Ds. Lion Cachet, terwijl aan Ds. Bajema het consulentschap blijft voor de plaatsen in zijn omgeving.

Besloten werd voorts de heeren Breederveld en A. van der Valk opening te verleenen om als oefenaars in de classe op te treden.

Daarna werd, na bespreking met drie afgevaardigden, leden der kerkeraads van de Gereformeerde gemeente te Stad aan het Haringvliet, besloten, dat deze gemeente zou vereenigd worden met de doleerende Kerken, als de Nederduitsche Geretormeerde Kerk (doleerende) te Stad aan het Haringvliet. Aan de predikanten Lion Cachet en Bajema werd opgedragen, met den Kerkeraad van Stad a/h Haringvliet alles te regelen, wat verder in deze behoort te geschieden.

Tot Deputaten der classe, om uitvoering te geven aan de besluiten dezer vergadering, en te handelen, tot de volgende vergadering, in zaken, die geen uitstel kunnen lijden, werden benoemd ds. Lion Cachet en Fortuin, en als Visitatores: Ds. Fortuin, Ds. Woudstra en Ds. Bajema.

Nog werd volgens *de Hoop* besloten, dat de volgende Vergadering zou worden gehouden, D. V., op den eersten Donderdag in November; en de Kerk van Barendrecht aangewezen, om daartoe uit te noodigen.

ROTTERDAM. Naar *de Hoop* vernemt hebben de collecten voor de armen, eeredienst, zending enz. bij de godsdienstoefeningen der Ned. Geref. Kerk in de lokalen van 5 Januari tot 30 Juni, meer dan *twintig duizend* gulden bedragen.

VELP. Voor de eerste maal werd in de nieuw gebouwde kerk alhier gepredikt. Ds. Van Lingen droeg het doelmatig ingerichte gebouw, dat echter nog niet geheel voltooid is, in den gebede aan den Koning der Kerke op.

WILNIS. Hier is het nog een zuchten onder de pauselijke hiërarchie, hetgeen blijkt uit de stemmen, die herhaaldelijk opgaan tegen den kerkeraad, en daar het meerendeel des kerkeraads niet Synodaal gezind is, schijnt hij tot hiertoe niet te kunnen breken met de zondige banden, die hem van veel goeds terughouden.

Een zeer klein getal volks betoekt de kerk onder de prediking van de Synodale ringpredikanten. Voor Ds. Westerbeek van Eerten is door 't Classikaal bestuur Ds. A. J. van Wijngaarden als consulent voor deze plaats aangewezen, die een trouwe houder van de wetten en reglementen is. Doch het meerendeel der gemeente erkent nog Ds. Westerbeek van Eerten als consulent, daarom dan ook blijft hij zijn catechisatiën in deze gemeente houden, tot grief, natuurlijk, van zijn ambtgenoot.

Naar men vernemt heeft de Synodaal Gereformeerde ouderling bedankt.

De Heere geve, met een diep schuldgevoel des harten, de wapenen neer te leggen, om niet langer te strijden tegen Sions Koning, die een jaloersch God is, die niet duldt dat Zijn eer aan een ander worde gegeven, maar dat het moge zijn: Wij hebben God op 't hoogst misdaan, wij zijn van 't heilspoor afgegaan.

Dan alleen heeft men zegen te wachten, ten spijt van de machten der hel, die dan eerst beginnen te tieren. *(Hollander.)*

WINTERSWIJK, 9 Aug. De kerkeraad van de Ned. Geref. kerk alhier, den 27sten Juli Ll. gekozen is, heden-avond door den consulent, Ds. J. H. F. Gangel, te Aalten, plechtig bevestigd. In de leerrede, welke aan de bevestiging voorafging, werden de hoorders, naar Jer. 23, zeer duidelijk en ernstig bepaald bij de schuld, van Gods volk vooral, omtrent het diep verval der gezonken kerk, vermaand tot diepe verootmoediging voor den Heere en gewezen op de vertroostende, maar ook ongetwijfeld door strijd en lijden beproefde verwachting, welke Gods genade verbindt aan de geloofsgehoorzaamheid, aan den wil en aan den liefdeijver voor de eer van den Koning der Kerke.

Onmiddellijk na den afloop der plechtigheid is de eerste kerkeraadsvergadering gehouden, waarin, onder aanroeping van den Naam des Heeren, het synodale juk is afgeworpen en de opzieners zijn benoemd tot afgevaardigden ter classicale vergadering te Arnhem.

WONS. Niettegenstaande het regenachtige weder, waardoor velen van elders verhinderd werden, trad Ds. T. D. Prins in de schuur op voor een talrijke schare. Met onverdeelde aandacht werd de leeraar gevolgd. De Heere schenke Zijnen zegen op Zijn Woord, dat nu wederom geregeld der gemeente gebracht wordt, en stelle onzen jeugdigen Leeraar tot een rijken zegen voor Wons en omliggende plaatsen.

In het kerkgebouw werd voor- en namiddag *geen dienst* gehouden. De ringbeurt moest anders vervuld zijn geworden door een modern predikant. 's Avonds 6½ uur echter verscheen de ringpredikant Eringa van Gaast c. a., werd op de gebruikelijke wijze de klok geluid en had de godsdienstoefening der niet-doleerenden plaats, die reeds vóór 8 uur was afgeloopen en bijgewoond werd door groot 60 personen, waaronder 20 kinderen en vreemden waren. Aan het einde dezer samenkomst werd bekend gemaakt, dat in de afgeloopen week de verkiezing had plaats gehad van H. W. Tilstra, ouderling en M. J. Weerstra, diaken.

ZEVENHOVEN. Onze kerkeraad, zoo meldt men aan *de Hollander*, werd weder voltallig, De heer D. Verbeek was benoemd tot diaken en werd op den vorigen Zondag als zoodanig bevestigd. Zoo beginnen de zaken week aan week vaster vormen aan te nemen en komt alles weer op orde. Zondag verscheen hier als Synodaal prediker Ds. J. Bolkestein van Ter Aar, die daarmee heeft bewezen, wat reeds van hem gevreesd werd, dat hij namelijk de vijanden onzer Kerk zou gaan steunen in hun opzet.

Van zijn kansel te Ter Aar kondigde hij af, dat de vacaturebeurt te Z. door hem moest vervuld worden.— Natuurlijk glimlacht menigeen over de onnoozelheid van zoo'n afkondiging. We zouden Ds. B., die bij zijn intrede zei, dat hij als Gereformeerd predikant was gekomen, wel eens willen vragen, of Zevenhoven, volgens Gereformeerde opvatting, vacant moet heeten.

Bovendien is Ds. B. lid van de Vrije Universiteit en gaat openlijk partij kiezen tegen een van hare eerste kweekelingen. Is 't niet met elkaar in schrille tegenspraak, de Vrije Univ. te steunen en hare leerlingen niet te erkennen?

Doch, mannen als Ds. B. staan op een hellend vlak; zij worden, zonder 't direct zoo te willen, in wegen gebracht, waarin ze beginsel en karakter beide verliezen.

Buitenland.

Duitschland. Eene April-beweging in Pruisen.

De vrede, dien von Bismarck met den Paus gesloten heeft, bracht vele gemoederen in beweging. Het bekende voorstel-von Hammerstein, waarbij voor de Evangelischen meerder geld en meerdere vrijheid van den staat gevraagd wordt, is daardoor uitgelokt. Doch daarbij is het niet gebleven. In het begin van dit jaar is een »Evangelische bond" opgericht.

Deze bond zoekt alle elementen in zich te vereenigen, die door de concessien, die Duitschland's eerste staatsman aan Rome deed, ongerust zijn geworden of met vreés zijn bevangen, dat de Roomschen in Pruisen overmoedig zullen worden, nu zij er in roemen kunnen, dat zij feitelijk in hun strijd tegen de staatsmacht hebben getriumfeerd, terwijl de regeering zich zoo ongeneigd betoont, om aan de Evangelische kerk dezelfde vrijheid te geven, als zij aan de Roomsche schonk. Het is niet te verwonderen, dat men daarom een »Evangelischen bond tot handhaving van de Duitsch-Protestantsche belangen" heeft opgericht.

Toch vreezen wij, dat weder niet de goede weg is ingeslagen, om tot eenig resultaat te komen. Het schijnt wel dat in Duitschland het individualisme den boventoon heeft. Dit was althans het geval bij het oprichten voor eenige jaren van den »Gereformeerden bond". In plaats van eerst de beginselen vast te stellen, op welke deze bond zou worden gebouwd, ging men, mannen tot de Gereformeerde kerk behoorende, verzamelen, en begon toen, te Marburg vergaderd zijnde, te discussieeren op welken grondslag de Gereformeerde bond zou staan. Het scheelde maar weinig of men had daar tot formulier van eenigheid de »Augsburgsche confessie" gekozen, een belijdenisschrift van Lutherschen oorsprong, waarmede elk goed Gereformeerde verlegen is, want neemt hij de *invariata*, dan moet hij het artikel over het Avondmaal verwerpen, terwijl de *variata* onrechtzinnig is in het stuk der verkiezing. Eindelijk gingen de Gereformeerde broeders te Marburg na vele besprekingen er toe over, om den Heidelbergschen Catechismus te aanvaarden als grondslag van den bond, doch helaas, gelijk in de laatste dagen bijv. bleek, omdat in dezen Catechismus de leer van de »onbedingte Gnadenwahl", niet met name wordt genoemd, zoodat men meent, dat ook de tegenstanders van de verkiezingsleer en voorstanders van den vrijen wil, zich in dit belijdenisschrift kunnen vinden!

Zooals men in kleineren Gereformeerden kring handelde ten opzichte van den Gereformeerden bond, zoo handelde men in den grooten Evangelischen kring bij het stichten van den Evangelischen bond. Er wordt geroepen, dat ieder Duitscher lid moet worden van dien bond, »wien het vaderland, naast God, het hoogste is". Met voorliefde wordt in de geschriften van den bond gesproken over »de grondstellingen der reformatie", »Evangelisch gevoel van gemeenschap", »Protestantsch bewustzijn" enz., altemaal rekbare woorden en vage termen, waaraan ieder kan vastknoopen wat hij wil. Al spreekt men van het »zuiver Evangelie", en »het Woord Gods", en al heeft men als officieele belijdenis van den bond aangenomen, dat men Christus belijdt als »den eeniggeboren Zoon Gods en den eenigen Middelaar", ieder begrijpt, dat door deze woorden, slechts een onzeker geluid wordt vernomen.

Wij vreezen dat men bezig is in Duitschland eene beweging in het leven te roepen, gelijk ten onzent de Aprilbeweging geweest is.

Rome verwekt bij geesten, die het naast aan haar verwant zijn, jaloerschheid. In de Evangelische kerk is men Rome gaan benijden van wege de macht en den glans, die de Roomsche bisschoppen en aartsbisschoppen ten toon spreiden, en nu wil men meer staatsgeld en meer vrijheid, om aan de superintendenten en de generaal-superintendenten der Evangelische kerk meer macht te kunnen geven en opdat zij door grootere bezoldiging ook een grooteren uitwendigen staat zouden kunnen ophouden. Dat hiermede Rome niet bestreden, maar veeleer in de hand gewerkt wordt, ziet men helaas *niet* in. Tegen Rome is niet één versterkte Evangelische organisatie of hiërarchie bestand. In landen waar de Reformatie wortel schoot, kan wel, schoon met groote geestelijke schade, eene hierarchie in getemperden vorm, worden ingevoerd, doch nooit gelukt het haar zich eenigszins aan Rome gelijk te maken. En wanneer dit gelukte, zou daarmede, het beginsel der reformatie geheel ter zijde gezet zijn.

Mocht men het in Duitschland eindelijk eens gaan inzien, dat noch een anti-Joodsche, noch een Evangelische bond, noch een Gereformeerde bond iets vermogen, om den wassenden stroom hetzij van Godloochening hetzij van Roomschen invloed te keeren, indien men niet tot grondslag neemt vaste, belijnde beginselen, die voor geen tweeërlei uitlegging vatbaar zijn. Blijft men aldaar op den ingeslagen weg voortgaan, de uitslag zal zijn, gelijk men het in ons vaderland gezien heeft. Ten onzent is de Aprilbeweging, die zooveel stof deed opdwarrelen, tot geen nut geweest, of het moest zijn, om ons te hebben geleerd, dat op die wijze geen strijd tegen Rome te voeren is.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

Voorgoed genezen.

(Vervolg.)

Een ding vooral was er, waarin met den jongen Karel niets was aan te vangen, nl. wat hij al of niet zou eten. Hij was op dat punt zoo gewoon zijn zin te krijgen, dat niets hem boozer maakte dan dat hem 't een of ander niet gegeven of geweigerd werd, dat hij begeerde. Meestal echter wilde hij juist *niet* eten wat hem aangeboden werd.

Dat was den ouders een groot verdriet. »Dat moet anders worden," sprak de vader; »mijn jongen moet leeren niets te verachten wat de Heere God ten nutte der menschen heeft geschapen, en bovenal moet hij afleeren zich zelf als den eerste en hoogste beschouwen; want alleen wie nederig is, is den Heere welgevallig en bij de menschen bemind."

Voor den kleinen Karel begonnen nu geen aangename dagen. Zijn ouders, hoe lief zij hem ook hadden, begrepen dat zij hem zijn zin niet *mochten* geven. Maar de kleine jongen, die op het land bedorven was, dacht natuurlijk heel anders. En misschien zou hij nog jaren een onverdragelijk schepsel zijn gebleven, als er niet iets gebeurd was, dat alles deed veranderen.

Op zekeren zomerdag liep Karel voor het ontbijt in den tuin. Hij zou straks naar school gaan, doch had daar weinig zin in, maar veel meer om bramen te eten, die op een hoogte groeiden zoowat een kwartier ver. Dat kan ik nog wel even doen, dacht hij, en meteen liep hij den tuin uit en het veld in, naar het boschje.

Doch, gelijk meer gebeurt, anderen waren hem voor geweest, en onze kleine vriend vond in 't eerst niets van wat hij zocht. Hij gaf 't echter niet op, maar zocht al voort, en vergat zijn ontbijt èn de school en alles voor de bramen. Nog was hij daarmee bezig, toen er een paar boerenjongens aankwamen, die denkelijk ook wel bramen lustten.

»Wat doet gij hier?" vroegen zij.

»Ik zoek bramen," was 't antwoord.

»O, dan moet gij hier niet wezen," spraken de jongens. »Ziet gij ginds die hooge boomen wel, daar heel in de verte? Nu daar zit het vol met bramen. Gij hebt ze maar voor 't grijpen."

De kleine Karel was nog te jong om te vatten, dat de jongens maar wat zeiden om hem weg te krijgen. Zonder verder na te denken, liep hij op een draf heen naar de twee boomen. Maar die lagen schrikkelijk ver. Want de weg liep overal heen, eerst langzaam diep naar beneden, dan weer opwaarts en zoo al voort, Daarbij was 't een anikheete zomerdag, zoodat onze vriend het weldra heel warm kreeg, en bovendien al spoedig eens even moest rusten. 't Was of die twee boomen niet te bereiken waren, en dit werd dan ook letterlijk onmogelijk toen onze vriend aan een omrasterd stuk land kwam, waar binnen een paar mannen stonden, die hem beduiden, dat hij om moest loopen. Dat deed hij ook, maar zoodoende verloor hij de boomen uit het gezicht. En toen hij omzag waar nu heen te gaan, bemerkte de kleine weglooper met schrik, dat hij den weg kwijt was.

Waar hij ook heenzag, overal strekte zich de hei en nog eens de hei uit, met hier en daar wat struikgewas of een enkelen denneboom. Karel liep maar voort, waarheen wist hij zelf niet, doch het loopen werd al moeilijker. Had hij eerst gedraafd, thans ging het den slakkengang.

(Slot volgt.)

Sprinkhanen.

Wij lezen in den Bijbel dat, toen de koning van Egypte weigerde de kinderen Israels te laten trekken, de sprinkhanen, die de Heere God zond tot zijn straf, opkwamen en gansch Egypteland vernielden.

Wanneer we zoo op school leeren: »achtste plaag: sprinkhanen" denken we daar dikwijls niet verder bij. Doch hoe vreeselijk het moet geweest zijn begrijpen we recht, als we hooren hoe die dieren thans nog huis houden kunnen in sommige landen.

In een streek van Nieuw-Holland, die Victoria heet, zijn nu laatstleden December de sprinkhanen in zulk menigte gekomen, dat ieder er voor schrikte. De haver werd juist gemaaid, maar van wat nog stond aten de insecten meer dan de helft op. Twee maaiers, die in een veld bezig waren konden in de vlugheid lang niet tegen de sprinkhanen op. Al het gras werd weggegeten, zoodat de schapen niets te eten hadden. Op vele plaatsen werd de oogst geheel vernield. Het land geleek weldra een woestijn. Gelukkig was de gerst reeds zoover, dat de gulzige gedierten er maar weinig van eten konden.

Hoeveel er wel waren kunt ge nagaan, als ge weet dat er zwermen sprinkhanen waren van *drie* mijlen lang en *vier mijlen* breed. Als zoo'n wolk sprinkhanen neerstreek, lagen de dieren 2 of 3 duim dik! Zij verslonden al wat hun voorkwam, en vraten een mijl lands ongeveer per dag kaal.

Als men den zwerm van verre door de lucht zag naderen, geleek het een zwarte wolk met een grijzen rand. Wie den troep, als hij eens op de aarde lag, tegenkwam kon niet voort. Dicht als hagel vielen de dieren neer, en verblindden paarden en menschen. De doode sprinkhanen werden bij schoppen vol weggeruimd.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Synodale Genootschapskerken.

BIETAL: Tolen (vac.-Schot), G. Klaarhamer te Montfoort, R. Jaarsma te Balk en Y. Bootsma te Lunteren.

BEROEPEN: Ooster- en Wester-Blokker, L. van 't Sant te Helder. — Blokzijl, J. van Giffen te Blankenham. — Uitwijk c. s., (N.-B.), J. A. van Tuijnen te Borselen. — Nijehaske c. a., J. W. H. Kalkman te Monster. — Schermerhorn, J. L. Bommezijn te Geertruidenberg. — Warns en Scharl (cl. Sneek), D. F. Meinsma te Hautum en Hautumahuizen (cl. Dokkum).— De Lier, H. Wildeboer te Benthuizen. — Terkaple c. a., H. van Eijck te Hestinga. — Kollummerzwaag — Altfort en Appeltern, W. van den Berg te Well en Ammerzoden. — Wieringerwaard, W. Korvezee te Noord-Zijpe. — 's-Hertogenbosch, O. Schriecke te Pijnakker. — Hijkersmilde en Kloosterveen, S. Kalma te Zevenbergen. — St.-Annaland, K. Straatsma te Biervliet. — Morra en Lioessens, J. H. Germs te Akkerwoude — Harderwijk, C. J. Leenmans te Staphorst.— Eemnes-Buiten, P. C. Koster te Eemnes-Binnen.

AANGENOMEN: IJzendoorn, W. Willems te Noordorp. — Zoetermeer en Zegwaart, IJ. Bootsma te Lunteren. — Oldeboorn, E. C. Gravemeijer te Oosthem.

BEDANKT: Roordahuizum, H. Evers te Sappemeer. — Nieuwvliet, G. B. Fijnvandraat te Stavenisse. — Elst, C. Hattink te Apeldoorn. — Barneveld, W. R. Kalshoven te Ede. — Nijega c. a., H. de Jong te Gaastmeer c. a. — Koudum, C. J. Leenmans te Staphorst.

Adverteatiën.

Heden behaagde het den Almachtige onze lieveling RUTTJE, ons voor 5 weken geschonken, weder tot Zich te nemen.

J. DE WOLF.
A. DE WOLF,
geb. DE JAGER.

Leeuwarden, 10 Aug. 1887. (392)

Algemeene kennisgeving.

EEN JONGMAN,

vroeger als een der eerste Zetters werkzaam op eene goed ingerichte Handelsdrukkerij en later als Drukker, doch nu de laatste 8 jaren werkzaam als Boekhouder (Ital.) en Correspondent aan dezelfde Zaak, bovendien grondig bekend met het maken van berekeningen, **zoekt verbetering van positie**. Brieven franco letter B. G. Bureel van dit Blad. (385)

Geliefde Medechristenen.

Een oppassend huisvader, die een gezin heeft van vrouw en 10 kinderen, waarvan 7 hulpbehoevend, is met **125 gulden** gered. Wie helpt hem daaraan? Zoo er geen spoedige hulp komt moet hij uit zijne zaak gaan en tot armoede vervallen. Christenen, erbarmt u over een talrijk gezin. Gaarne is hij bereid met halfjaarlijksche aflossing de som terug te geven. Brieven en giften franco, onder lett. B. K., aan het Bureel van dit blad. De beste inlichtingen kunnen gegeven worden.

Bij J. M. BREDÉE, te *Rotterdam*, ziet het licht: De **Tweede Druk** van:

Ds. J. W. A. NOTTEN.

HET VIERDE GEBOD.

Prijs 20 Cents.

Deze Leerrede, waarvan binnen enkele weken een herdruk noodig was, werd door vele Christ. bladen gunstig gerecenseerd.

Estey's Amerikaansche Harmoniums,

steeds in ruime keuze voorhanden in alle prijzen en modellen, met een, twee Klavieren en Pedaal.

Zij komen door hunnen ongeëvenaard liefelijken en krachtvollen toon het Pijporgelgeluid zeer nabij en worden daarom ook voor Kerkgebruik ten zeerste aanbevolen.

Men vrage CATALOGUS en PRIJSCOURANT aan

G. A. GOLDSCHMEDING,

WARMOESSTRAAT 141. AMSTERDAM.

NB. Doleerende Kerken worden bijzonder opmerkzaam gemaakt op de billijke condities tot het **Huren** of **Koopen** dezer instrumenten..

OOST-INDIË.

Nederlanders, die dienstnemen bij het Indische leger, ontvangen bij het aangaan van eene zes-jarige verbintenis

een handgeld van DRIE HONDERD GULDEN.

Aanbrengpremie TIEN GULDEN.

Nadere inlichtingen zijn gratis te bekomen bij het Departement van Koloniën en bij alle Burgemeesters.

Bij den Uitgever C. J. HENDRIKS, te *Klundert*, is verschenen:

„DE KLEINE OPWEKKER",

verschijnt elken 1sten en 15den der maand. Prijs per jaargang *f* 1.—, franco per post, voor verspreiding: 25 Ex. *f* 0.75; 50 Ex. *f* 1.30 en 100 Ex. *f* 2.25.

Bij den Uitgever dezes is ook verschenen:

Mogen wij de Herv. Gem. verlaten?

EENE VRAAG,

gedaan en beantwoord in 1869, herhaald en het antwoord verbeterd in 1887.

Prijs 20 Cent.

25 Ex. *f* 4.50, 50 Ex. *f* 8.25 en 100 Ex. *f* 15.—.

Heden verscheen bij D. DONNER te *Leiden*:

De vereeniging van alle Gereformeerden tegenover den afval van het geloof in Nederland,

DOOR **S. VAN VELZEN,**

Leeraar aan de Theol. School te Kampen.

Prijs 50 Cents.

Amerikaansche Orgels.

Voorhanden eenige **zeer zware Orgels**, enkel en dubbel klavier, met en zonder vrij pedaal, (16 en 32 voets registers), uitsluitend geschikt voor groote zalen of kerken.

PLAATSING OP PROEF. VOLLEDIGE GARANTIE.

Alle verdere inlichtingen, *ook voor het plaatsen van Pijp-orgels in alle afmetingen*, worden gaarne verstrekt door

MAR. BREEBAART,

Firma SCHOLS en POS,

Damrak No. 23, Amsterdam;

Importeur en Specialiteit in

Amerikaansche Orgels.

Doleerende Kerken kunnen op de billijkste condities de beroemde Smith en Worcester Orgels huren of koopen, waarop bijzonder de aandacht wordt gevestigd. Deze Orgels verwierven reeds over de 250 medailles.

Reeds werden in onderscheidene Kerken en Zalen Orgels door ons geplaatst, die allen uitnemend voldoen.

Is verschenen de **4de druk** van:

„DE LOFSTEM,"

2- en 3-stemmig Zangbundeltje voor Christ Scholen en Huisgezinnen, door

J. C. DE PUY,

Hoofdonderwijzer te Sexbierum.

PRIJS f 0.25.

NIJMEGEN. P. J. MILBORN.

Vrije Universiteit.

Gereformeerd of Antinomiaansch?

Als men met veel menschen in aanraking komt, dan moet men er op rekenen, dat men voor vele vragen gesteld wordt, die een schijn van recht hebben; maar toch ook getuigenis geven van onjuiste, of liever nog van ziekelijke overleggingen en geesteaneigingen.

Dit wordt dikwijls openbaar als de Vrije Universiteit ter sprake komt.

Zoo hoort men dan ook niet zelden dat, na een betoog van de noodzakelijkheid van het bestaan der Vrije Universiteit, de vraag geopperd wordt: »Ja maar, *is* die stichting wel zoo noodzakelijk? Is de Heere dan niet de Almachtige, die zijne dienstknechten roept om zijne getuigen te zijn in kerk en maatschappij, ook te midden eener goddelooze omgeving? Kan Hij hen dan ook niet bewaren tegen de besmetting van ongeloof en materialisme, en hen alzoo ongedeerd uit die besmettelijke atmosfeer doen uitkomen? En staat het niet in Zijn macht, om hen, juist dáár, zoodanig te wapenen, dat zij later des te beter in staat zijn den tegensprekers den mond te stoppen? Ja, meer nog, is en wordt het niet gezien, dat er thans nog mannen zijn, aan die gewraakte Hoogescholen opgeleid, die, toegerust met veel kennis, kloek en mannelijk staan, om, in de Mogendheid des Heeren, in de bresse te springen voor de waarheid en het recht in de kerken onzes Heeren Jesu Christi, en ook zulken, wier hazuin lang geen onzeker geluid geeft in staat en maatschappij?"

En daar staat men dan. Ontkennen, dat zulke dingen gebeuren, kan men niet — kan men *gelukkig* niet — en toch ligt de wedervraag voor de hand: »Is dit nu Gereformeerd, of Antinomiaansch gereformeerd?"

Is dan Gods *verborgen* wil en besluit, of wel zijn *geopenbaarde* wil ons ten regel gesteld? Zoo de laatste, en dit kan immers niet ontkend, dan hebben wij ook alleen *daarnaar* te handelen.

Is de Heere dan niet de Almachtige, ook in het natuurlijke, in het dagelijksch leven? Kan Hij niet alles laten voortkomen en wassen, zonder dat er een 's menschen hand aan te pas komt? Toch doet de Heere niet wat Hij *kan*, maar alleen dat, wat naar Zijn raad en voorkennis bepaald is dat geschieden *zal*.

Zoo is dan ook door den Heere bepaald, dat wij, in al ons doen, zouden gebonden zijn aan de door Hem verordineerde middelen, hoewel Hij-zelf aan geen middelen gebonden is.

Wij hebben slechts te vragen: is het doel Godverheerlijkend, en zijn de middelen Hem welbehagelijk? — en dit nu moet getoetst worden aan Gods Woord.

't Is b. v. eene stellige waarheid, dat niet één der uitverkorenen zal verloren gaan en zij allen zekerlijk zullen toevergaderd worden ten eeuwigen leven; toch waarschuwt de Heere ons ten ernstigste, dat wij niet zullen verhinderen om in te gaan, maar contrarie, elkanders geestelijk en eeuwig, zoowel als tijdelijk belang zullen bevorderen.

Gij, vaders en moeders, kunt uw kinderen niet levend maken en bekeeren, ook niet door hen te zenden naar eene Christelijke school. Zoodanige school bekeert evenmin kinderen, als de Vrije Universiteit jongelieden. — Toch zijt ge des Woords gedachtig: »Komt gij kinderen! hoort naar mij; Ik zal u des Heeren vreeze leeren;" toch omtuint gij uwe lievelingen met uw woord, met uw opzicht en tucht, teneinde hen, zoo veel in u is, tegen elken verdervenden invloed te beschutten.

Gij waakt, en te recht, voor het welzijn van hun ziel en lichaam beide, ofschoon ge opperbest weet, dat, als de Heere hen niet onder zijn Almachtige hoede neemt, hun pad wel eens zou kunnen loopen zelfs door de verblijven van schande en verwoesting, en hunne keuze zou kunnen worden, om zich als te baden in de uitgietingen der ongerechtigheid.

En hoewel dit alles nu voor onze kinderen, ja ook voor ons zelven geldt, zeggen wij daarom: »laat ons en hen dan maar wandelen naar het goeddunken van ons booze hart. Wij kunnen er toch niets aan doen en als de Heere wil werken, wie zal het dan keeren of bevorderen?"

Zulk zeggen en doen zou al heel ongereformeerd, wel antinomiaansch en zeer goddeloos zijn; het prediken eener *valsche* lijdelijkheid, die den Heere onteert in plaats van eert.

Zulken redeneeringen geeft ge immers geen plaats in uw dagelijksch leven en goddelijk beroep. In alles geldt toch het Woord onzes Gods: »Alles wat uwe hand vindt om te doen, doet dat met uwe macht" en bij alle besef en gevoel van uwe onmacht ten goede, roept ge toch tot den Heere, of Hij zijn kracht in uwe zwakheid genadiglijk wil volbrengen. Daarom zingt ge ook in uwe onmacht: »Leer mij naar uw wil te handelen" enz. Juist omdat wij gelooven, dat te vergeefsch onze vlijt is, als de Heere het huis niet bouwt en het te vergeefsch is dat men waakt, als de Heere de stad niet bevrijdt, daarom zullen wij naar het gebruik der middelen hebben te staan, ons door den Heere zelve verordend.

Planten en nat maken zijn ons op de hand gezet, maar de Heere kan alleen boom en plant, en zaad en regen, en zonneschijn en aarde en vermogen geven, en hij die plant en hij die nat maakt zijn niets, maar het is God die den wasdom geeft en de vrucht.

Laat ons dus alle *valsche* lijdelijkheid veroordeelen en elke Antinomiaansche vraag afwijzen, hoe schoon en vroom die zich ook aan ons voordoe, en op Gereformeerde wijze voortgaan of beginnen, onze daden te richten naar den geopenbaarden wil des Heeren, ook door Hem met eenparigen schouder te willen dienen in de opleiding onzer jongelingschap aan de eenige Universiteit, gegrond op Zijn woord.

W. KUHLER Wzn.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan schenkingen: door den heer W. A. G. C. Knap, van iemand, die onbekend wenscht te blijven, *f* 140; door Ds. N. A. de Gaay Fortman van R. te B. *f* 20; door den heer H. van Dijk te Utrecht, gecollecteerd in de lokalen *f* 2.50; door den heer R. Fuik te Leiden, van J. A. *f* 2.50; gecollecteerd in Frascatie van Gr. *f* 2.50; door Ds. H. W. van Loon, van Mej. T. V. *f* 2.50.

Voor het Hospitium:

Van den heer H. v. D. te U. *f* 10.

S. J. SEEFAT, *Penningmeester.*
Lijnbaansgracht 248.

SCHOTSCHE ZENDINGSKERK.

GODSDIENSTOEFENING.

Zondagvoormiddag 10 uur, J. VERMEER Az., Pred. te Zwolle.

Zondagavond, 6 uur, J. VERMEER Az., Bidstond voor Israël.

Maandagavond, 8 uur, Vergadering met de leden der Afdeeling Amsterdam van de Ned. Geref. Zend. Vereen. en Afd. Heidenpenning.

Maandag, 8 uur bidstond voor de Unie-Collecte W. H. Gispen.

GEDRUKT TER KON. NEDERL. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106, AMSTERDAM.